

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 6 IR 7
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-3315**

2019 m. gegužės d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2019 m. balandžio 10 d. sprendimo Nr. SV-S-1180 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 7 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Nepritarti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-3315 (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Įstatymo projekto tikslas – švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai ir vaiko minimalios priežiūros organizavimo ir koordinavimo funkcijas iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų perkelti į valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų sritį, siekiant sukurti teisinę prielaidą švietimo pagalbos prieinamumo skirtumams tarp savivaldybių mažinti. Šiuo metu švietimo pagalbos teikimas ir vaiko minimalios priežiūros koordinavimas atliekamas remiantis subsidiarumo principu (Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 7 punktą). Tai rodo pasitikėjimą vietos valdžia ir leidžia išnaudoti decentralizacijos pranašumus: geresnį paslaugų teikimą vartotojams dėl disponavimo pirmine informacija būnant arčiau gyventojų, tiesioginį valdžios atskaitingumą gyventojams; mažesnius stebėsenos kaštus ir lankstesnius veikimo būdus, atsižvelgiant į savivaldybės ypatumus.

2. Valstybės kontrolės atlikto audito ataskaitoje (2019 m. balandžio 9 d. Valstybinio audito ataskaita Nr. VA-1 „Ar savivaldybių vykdomų funkcijų sistema sudaro sąlygas joms veikti efektyviai?“) konstatuota, kad savivaldybių savarankiškųjų funkcijų pakeitimas į valstybines funkcijas atliktas objektyviai neįvertinus, kuriuo valdymo lygiu funkcijas vykdyti ir rezultatą pasiekti efektyviau, problemos iš esmės neišsprendė, o paslaugų kokybė nepagerėjo. Valstybės kontrolė teikia rekomendaciją peržiūrėti savivaldybių vykdomų funkcijų sistemą ir įvertinti, kokias funkcijas gali geriausiai vykdyti centrinė valdžia ir vietos savivalda, ir priimti sprendimus, reikalingus pokyčiams įgyvendinti. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgusi į Valstybės kontrolės rekomendacijas, yra įsipareigojusi savivaldybių vykdomų funkcijų sistemos pokyčių kryptis siūlyti įtraukti į 2021–2030 metų nacionalinės pažangos programą ir, siekiant kompleksinio požiūrio į savivaldybių funkcijų sistemą, funkcijų finansavimo sistemos peržiūra bus atliekama ir sprendimai, reikalingi pokyčiams įgyvendinti, priimami kartu su funkcijų peržiūra (2019 m. balandžio 9 d. Valstybinio audito ataskaita Nr. VA-1 „Ar savivaldybių vykdomų funkcijų sistema sudaro sąlygas joms veikti efektyviai?“. Rekomendacijų įgyvendinimo planas).

3. Švietimo pagalba finansuojama pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, taikant visoms savivaldybėms vienodus kriterijus. Bet šių lėšų švietimo pagalbai finansuoti nepakanka. Dalį lėšų savivaldybės skiria iš savo biudžeto atsižvelgdamos į poreikius ir lanksčiai išnaudodamos savo finansines galimybes. Švietimo pagalbos teikimo funkciją priskyrus valstybinių funkcijų kategorijai 2020 metams reikėtų papildomai numatyti 24 mln. EUR iš valstybės biudžeto. Tačiau visa apimtimi finansuoti švietimo pagalbos teikimo funkciją iš valstybės biudžeto nėra galimybių.

4. Pažymėtina, kad, atsižvelgiant į didelį lėšų poreikį švietimo pagalbai organizuoti, buvo priimtas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 4 straipsnio pakeitimo įstatymas, pagal kurį savivaldybėms 2019 m. numatyta

galimybė nepanaudotas savivaldybių biudžetų lėšas piniginei socialinei paramai mokėti panaudoti socialinių pedagogų, psichologų, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą teikiančių specialistų darbo užmokesčiui mokėti. Švietimo pagalbos funkciją iš savivaldybių savarankiškųjų funkcijų priskyrus prie valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų, ši galimybė nebebūtų išnaudojama.

Ministras Pirmininkas

Švietimo, mokslo ir sporto ministras